

Še obsodbe in zaplembe

Komunisti so mojstri v ropanju in kraji. Prej so kradli in ljudem nasilno jemali, zdaj se pa čisto "zakonito" polaščajo zasebne- ga premoženja, ko podjetja in posameznike obsojajo na zaplembo imovine. Kdor koli kaj prida ima, pride pred sodišče, da ga vsaj zakonito oro- pajo. Že več takih roparskih obsodb smo objavili. Kaj danes navedemo nekaj najnovejših obsodb vojaškega sodišča v Ljubljani:

"LJUBLJANSKI VELESEJEM". Bonač Franc je bil obsojen na omeji- tev svobode za dve leti, na zaplembo celotnega premoženja, na tri leta izgube državljskih pravic. Ing. arh. Kosta-Perarija Josip je bil obso- jen na 6 mesecev odvzema svobode, pogojno eno leto, Ogrin Ivan na 7 mes. odvzema svobode, pogojno eno leto in dr. Pavlin Ciril na 6 mesecev od- vzema svobode pogojno eno leto. Vsem obsojenim je hkrati kot pravnim osebam zaplenjeno premoženje: "Ljubljanski velesejem" in "Celuloza" v Vičmu ob Savi. Dermastija Karel, dr. Golia in Mohorič Ivan so bili oproščeni vsake krivde in kazni.

HROVAT & CO. IN TOVARNA "EKA". Obsojeni: Hrovat Jakob na eno leto odvzema svobode s prisilnim delom, pogojno za dve leti; Hrovat Jožica na šest mesecev odvzema svobode s prisilnim delom, pogojno eno leto; ing. Gogala Evgen na eno leto odvzema svobode s prisilnim delom, pogojno za dve leti; dr. Hrovat Tatjana, por. Gogala na šest mes. od- vzema svobode, pogojno za eno leto in Stare Vladimir na 3 leta odvzema svobode s prisilnim delom, pogojno tri leta. - Vsem obsojencem je za- plenjeno premoženje: tvrdka "Hrovat & Co" in tov. "Eka".

MEDIČ - ZANKL, MEDVODE. Medič Franc, lastnik tov. Medič - Zan- k v Medvodah, solastnik s 50% kapitala pri družbi Medič & Co. Miklauc v Medvodah, solastnik s 50% kapitala pri tovarni "Dekstrin-Skrob" v Dom- žalah in veletrgovine v Ljubljani, je bil obsojen na dve leti odvzema svobode s prisilnim delom, pogojno za dobo treh let. Zaplenjeno mu je tudi celotno premoženje.

REMEC & CO - DUPLICA. Ing. Remec Vladimir je kaznovan z od- vzemom svobode s prisilnim delom za 20 let, z izgubo državljskih pra- vic in zaplembo premoženja. Remec Helena na osem let prisil. dela z odvzemom svobode, 10 let izgube državljskih pravic in zaplembo premo- ženja. Dr. Scheichenbauer Manfred na 10 let prisilnega dela, izgubo državljskih pravic in zaplembo premoženja.

PODJETJE "SUMI" IN "AMOT". Hribar Svetozar, lastnik tov. Sumi in avtomehaničnega podjetja Amot, je bil obsojen na osem let odvzema svobode s prisilnim delom, na 10 let izgube državljskih in političnih pravic ter na zaplembo vsega svojega premoženja.

"INTEX" - KLANJ. Sodišče je izreklo naslednjo sodbo: Horak Gustav je obsojen na šest let odvzema svobode, ing. Horak Heinz na 10 let odvzema svobode, Horak Berta na šest mesecev, Traut-fetter Lotte na dve leti, Horak Juta in Horak Rita na štiri leta, ing. Hofmann Rudolf na osem let odvzema svobode, vsi na izgubo državljskih pravic in na zaplembo vse imovine.

ŠKOFJELOŠKA PREDILNICA. Obsojeni so bili: dr. Markgraf Jurij poljski državljan, solastnik škofjeloške predilnice na odvzem svobode s prisilnim delom za osem let, zaplembo celotne imovine, po prestani kazni pa bo izgnan v svoj rojstni kraj. Dr. Markgraf Herbert, nemške narodnosti, jugosl. državljan, solastnik škofjeloške predilnice na od- vzem svobode s prisilnim delom za 18 let, zaplembo celotne imovine, iz- gubo državljanstva in izgonom v rojstni kraj. Markgraf Pavel, nemške narodnosti, jugosl. državljan, solastnik škofjeloške predilnice na za- plembo vse imovine, izgubo državljanstva in izgonom v rojstni kraj.

TUDI V MARIBORU OBSOJENIH 28 INDUSTRIALCEV. Med njimi: lastniki tovarne "Zlatorog", opekarne Košaki, gradbenega podjetja v Melju ing. Nassinbeni Ubalda, tovarne Thoma & Co. in drugi. Vsem brez izjeme je bila zaplenjena vsa imovina, posamezniki pa so bili obsojeni na prisilno delo z odvzemom svobode in izgubo državljanstva.

"TUDI MARIBORSKI TOVARNAR HUTTER PRIDE PRED SODIŠČE" piše Lj.pr. dne 10.VIII. Morda je med tem tudi že obsojen, če mi še nimamo poročil.

"Nobene stranke poleg OF"

Najnovejši dogodki na Balkanu kažejo, da sta Amerika in Anglja odločeni, da do neke mere izrineta samo-sovjetsko oblast iz tega dela Evrope in da resno hočeta vpostaviti demokratske režime, ki bi bili neodvisni od Sovjetske Unije. Londonski radio celo že poroča, da se smujejo v Titovini štiri opozicijske stranke. Radi bi vedeli, koliko bodo te opozicijske stranke mogle delovati. Ali pa moremo verjeti, da bodo komunisti kar čez noč postali pohlevne ovčke, ki bodo kot resnični demokrati trpeli delovanje svojih nasprotnikov? Naj spomnimo, kaj je v tej zvezi izjavil na kongresu Ljudske Fronte Jugoslavije (9.VIII.) predsednik IOOF Josip Vidmar (Po Lj. pr. z dne 10.VIII.):

"Tovariši in tovarišice! Slovenska delegacija me je pooblastila, da pred zborom podam sledečo izjavo:

V Sloveniji ni in ne more biti poleg Osvobodilne fronte nobene druge stranke. Izjavljam, da Osvobodilna fronta predstavlja celokupni slovenski narod in da kot taka vstopa v Ljudsko fronto Jugoslavije in da v Sloveniji samo ona zastopa Ljudsko fronto Jugoslavije." Njegova izvajanja so bila sprejeta z velikim navdušenjem."

Pred "amnestijo" zbežal

Zvedeli smo, da se nahaja nekje na Koroškem g., ki je pred kratkim prišel iz Titovine. Naš dopisnik ga je posetil in ga prosil za razgovor. Gospod se je s početka zelo branil sploh kaj povedati. Pozneje pa je le na kratko odgovarjal.

"Kdaj in kako ste prišli iz Ljubljane?"

"Prišel sem koncem avgusta. Jasno je, da ne s privoljenjem sedanjega terorističnega režima, da me nebi pri prehodu ovirali, sem hodil le po gozdovih."

"Kako ste živeli v Ljubljani?"

"V Ljubljani sem bil preko dva meseca zaprt. Bil sem dvakrat zaslišan, vendar, najbrž zaradi pomanjkanja dokazov, nisem prišel pred sodišče".

"Kako je bilo v zaporu in s kakšnimi ljudmi ste bili zaprti?"

"Moji sojetniki so bili večinoma OROvci, znani ljubljanski in podeželski petičniki. Med nami je vladalo silno nezaupanje, ker smo se bali, da so med nami vohuni. Govorilo se je sploh zelo malo. Vendar se je marsikateri jetnik včasih tolkel po glavi in sikal skozi zobe: "Toliko sem jim dal, toliko žrtvoval zanje in sedaj imam to v zahvalo. Naj mi vse poberejo, samo, da še pridem enkrat na svobodo. Nikoli več jim ne bom šel na limanice."

Hrano smo imeli prve tedne izredno slabo in nezadostno. Pozneje se je malce izboljšala. Zveze s svetom nismo imeli nobene. Ko je bila eksplozija na kolodvoru, so nekateri že mislili, da so prišli Angleži. Kot sem pozneje videl, eksplozija ni povzročila toliko škode, kot se je prvotno govorilo. Težje so prizadete le stavbe neposredno okoli kolodvora."

"Kako ste prišli ven?"

"Bil sem z mnogimi drugimi amnestiran. Do dne, ko sem bil izpuščen, jih je bilo izpuščeno že okoli 400. Govorili so, da bodo do konca avgusta izpustili še večino drugih."

"Ste se počutili varnega, ko ste prišli na svobodo?"

"Ne, saj to je tudi vzrok, da sem tu. Bili so namreč že mnogi amnestirani pred menoj in po par dnevih sem jih spet srečal v zaporih...!"

"Zakaj pa drugi ne beže čez mejo?"

"Zato je treba precej korajže in podjetnosti. Pa tudi za družine se boje".

"Kako je z navdušenjem med ljudmi v Ljubljani?"

"Navdušenja za partizane sploh ni. Že takrat, ko sem bil še v zaporu, sem se včasih čudil, zakaj slišimo samo otroške in nekaj ženskih glasov, ki so vzklikali v sprevedih, ki so ob priliki raznih zborovanj korakali pod našimi okni. Pozneje sem videl, da se takih pohodov udeležuje večinoma le mularija.

Kako je z zreliimi ljudmi; naj vam pokaže tale primer: Nekaj dni po mojem prihodu iz zaporov sem srečal na cesti dobrega znanca in sem ga malo pospremil. Že takoj po prvih besedah me preplašen opozori: "Bolj potiho!" Začudil sem se ker sva govorila le vsakdanje reči, pa tudi nobenega človeka ni bilo blizu, ki bi naju poslušal. Na moje začudeno vprašanje me je poučil: "Ja; ali ne veš, da se danes v Ljubljani sploh ne govori, ali pa čisto po tihem!"

Tudi drugod sem spoznal, da so ljudje na "svobodi" še bolj terorizirani kot pa mi, ki smo bili v ječi. Lahko si mislite, v kakšnem razpoloženju sem prišel iz ječe, toda tudi zunaj nisem imel nobenega občutka prostosti. V Ljubljani vlada molk, kot je bil pri nas v jetnišnici. Človek težko prenaša to težko ozračje."

"Kako so naši ljudje sprejeli vest o izročitvi domobrancev?"

"Ta vest je naše ljudi potrla skoro do obupa. S tem so spoznali, da smo ostali čisto osamljeni in da nas niso sprejeli niti oni prijatelji, na katere smo dolga leta računali. To bridko spoznanje in razočaranje pa je mnoge ljudi spet privedlo na pot k Bogu."

"Kaj vedo naši ljudje o nas, ki smo izven domovine?"

"O vas vedo le bolj na splošno. Vedo, da je ta na Koškoem, oni zopet v Italiji, podrobnejše razdelitve po taboriščih jim pa niso znane. Domačim je v veliko tolažbo kadar zvedo za katerega od svojih, da je rešen in na varnem in to gre potem od ust do ust."

"Ali zvedo o tem tudi partizani?"

"Zelo verjetno. O vas se govori v tako širokih krogih, da mora priti na ušesa tudi partizanom."

"Ste slišali kaj o prikazovanjih nad morišči in grobovih naših vojakov - mučenikov?"

"O tem se v Ljubljani zelo mnogo govori. Tudi s partizanskih virov se sliši. Govore o prikazovanju Srca Jezusovega, Marije in Angelov (Mihaela) na različnih krajih pod Mokrcem in v Kočevskem Rogu."

"In zdaj se mislite vrniti?"

"Ne! Z vami bom počakal, da se vrne v Jugoslavijo prava svoboda."

Sumljiva človeka v lieńškem taborišču

V soboto dne 1. t.m., sta prišla v taborišče v Lienzu dva človeka Slovenca, ki sta se zelo sumljivo obnašala. Hodila sta z različnimi pretvezami po barakah in govorila z ljudmi. Po-nekod sta ponujala naprodaj čevlje, drugoč sta zopet dejala, da iščeta ženo enega izmed njiju itd. Povsod sta spraševala ljudi, zakaj ne gredo nazaj v Titovino, kjer, da je vse lepo in dobro. Ona sama, da se upata potovati v Titovino in nazaj.

V neki baraki so ju bolj trdo prijeli in izpraševali kaj sploh iščeta tu in od kod sta. Z različnimi izjavami, tako n.pr. da sta četnika iz škofjeloškega odreda - ki ga sploh ni bilo - in na-to zopet, da se vračata iz nemškega vojnega ujetništva itd., sta se zapletla v protislovja, da so ju ljudje takoj smatrali za komunistična agenta, ki vohunita po našem taborišču in skušata zopet preslepiti kakega lahkoverneža, da bi se vrnil v Titovino.

Oba se ljudje takoj izročili taboriščni policiji, kjer sta se legitimirala z izkaznico jugosl. odbora v Solnogradu. Ker nista imela taboriščne izkaznice, ju je policija odslovila iz taborišča. Med tem se je nabrala velika množica radovednežev pred poveljstvom in ko sta odhajala iz taborišča je šlo za njima nekaj moških. Ob pogledu na neljubo spremstvo sta začela teči, bežala sta čez žel. progo in jo ubrala v hrib in v gozd, zasledovalci pa za njima. Vso dirko je množica iz taborišča živo zasledovala, dokler je bilo kaj videti. Kako se je dirka skončala, nismo mogli ugotoviti.

Za stvar se je začela zanimati angleška in avstrijska policija. Že v nedeljo je odpeljala par moških iz taborišča na zaslišanje. Danes zjutraj pa je pripeljala angl. in avstr. policija v taborišče in privedla s seboj oba, ki sta morala v soboto tako bežati, katerih eden je šepal in je imel obvezano glavo. Poklicali so vse moške iz treh barak in jih konfrontirali z njima. Pokazala sta na tri Slovence in enega Ruša, ki jih je policija odpeljala s seboj. Vsi odpeljani imajo med taboriščniki priče, da v soboto popoldan taborišča niso zapustili. Po nasvetu taboriščnega poveljstva so vsi, ki to lahko izpričajo podali pismeno izjavo.

MATURA NA SLOV. BEGUNSKI GIMNAZIJI V LIENZU. Prejšnji teden se je vršila v Lienzu pismena velika in mala matura ter tudi že ustna mala matura. Te dni pa so na vrsti ustni viš. tečajni izpiti, ki se bodo končali jutri. Koroška vojaška vlada je poslala k maturi kot svojega odposlanca člana zavezniške komisije g. Batjja, ki je maturi predsedoval le prve dni nato pa imenoval za predsednika g. ravnatelja Marka Bajuka. Spričevala - letna in maturitetna - v angleščini in slovenščini se po nalogu vojaške vlade tiskajo v lienški tiskarni.

POČITNIŠKI TEČAJI ZA SREDNJE-SOLCE na slov. begunski gimnaziji v Lienzu se prično dne 10. sept. ob pol 4 v bar. 18. Obiskovati jih bodo mogli samo učenci (ke) gimnazij, ki so imeli v preteklem šolskem letu redni pouk do maja, in oni učenci meščanskih šol, ki žele delati privatni izpit. O upoštevanju izrednih izjem bo sklepal prof. zbor. Privatni izpiti bodo v prvih dneh oktobra. K tem se lahko priglase do 25. sept. tudi taki, ki ne bodo obiskovali tečajev, če so primerno pripravljene. Za stanovanje in hrano ter nadzorstvo teh tečajnikov je poskrbljeno.

DVA NOVA SLOVENSKA TABORIŠČNA LISTA. V lienškem taborišču je preteklo nedeljo izšla prva številka novega tednika "Slovenska Beseda", ki ga urejuje strokovnjak g. Franc Kremžar. Gotovo bodo vsi slovenski begunci z veseljem segali po tem tedniku, v naslednji številki). ki jim bo v begunstvu lepo nadomeščal Domoljuba. - Te dni pa izide isto tam

prva številka mladinskega lista "Begunska mladina", ki bo našim malim tedensko prinašal zanimivega branja. Urejeval ga bo salezijanec g. Janko Mernik. Starši poskrbite svojim otrokom čim več slovenskega branja, zato naročite za nje tudi "Begunsko mladino!"

BARA REMČEVA RAZSTAVLJA. V lienškem taborišču je te dni razstava risb Bare Remčeve. Za rastavo je bilo zlasti med Slovenci veliko zanimanja, pa tudi taboriški drugih narodnosti so jo obiskovali in občudovali razstavljenega dela.

KONCERT SLOVENSКИH PESMI V SPITALU. Preteklo nedeljo je priredil špitalski pevski zbor pod vodstvom g. Cigana koncert slovenskih pesmi, ki je uspel nad vse pričakovanje.

SALEZIЈANCИ - PARTIZANOM HUDA TRN V PETI. Pismo iz Ljubljane: Na splošno: Silno težko ozračje posebno v Ljubljani, na deželi po nekod za spoznanje bolje. - Partizanskim veljakom so salezijanci huda trn v peti. Saj so večinoma pobegnili, le nekaj starejših gospodov je ostalo po zavodih. Takoj v začetku je padel predlog, naj bi vse salezijance izgnali, pa so bili nekateri mnenja, da bi ne bilo primerno nagnati vse na mah, ker imajo ti ljudje po vsem svetu dobre zveze pa bi nas lahko blamirali." (O tem bomo poročali dalje)

Z ŽEL. RAVNATELJSTVA V LJ. so zaprti: Rasbergar, Sifrer, Bernot in Zmazek.